

УДК 658.15:656.615

JEL R49

DOI 10.31375/2226-1915-2018-3-23-35

**УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ
ПІДПРИЄМСТВ ПОРТОВОЇ ГАЛУЗІ**

В.В. Щербина

к.е.н., доцент, доцент кафедри «Підприємництво та туризм»

uktrade14@gmail.com

А.С. Зубенко

магістр спеціальності «Економіка»

zubenko_a@gmail.com

Одеський національний морський університет, Одеса, Україна

Анотація. У статті запропоновані методичні аспекти управління фінансовими результатами підприємств портової галузі, наведена концепція системи управління фінансовими результатами портового оператора, схема формування прибутку підприємств портової діяльності, проведений аналіз прибутку державних підприємств портової галузі, визначенні етапи управління фінансовими результатами на основі центрів фінансової відповідальності для підприємств портової галузі.

Методичні основи управління фінансовими результатами підприємств портової діяльності мають ґрунтуватися на виділенні центрів фінансової відповідальності, аналізі структури постійних і змінних витрат, маржинального доходу і формуванні прибутку портового оператора в цілому.

Розроблені методичні основи включають в себе п'ять етапів, що дозволяють послідовно сформувати центри фінансової відповідальності, визначити сферу їх повноважень і в результаті добитися ефективного функціонування даної системи на підприємстві портової діяльності.

Такий методичний підхід дозволяє отримувати вичерпну інформацію про витрати і доходи по кожному центру відповідальності, при цьому в ході аналізу виявляються ділянки, де найчастіше виникають відхилення, а також вантажі з низькою рентабельністю.

Ключові слова: управління фінансовими результатами, підприємства портової галузі, прибуток, центри фінансової відповідальності.

**УПРАВЛЕНИЕ ФИНАНСОВЫМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ
ПРЕДПРИЯТИЙ ПОРТОВОЙ ОТРАСЛИ**

В.В. Щербина

к.э.н., доцент, доцент кафедры «Предпринимательство и туризм»

А.С. Зубенко

магистр специальности «Экономика»

zubenko_a@gmail.com

Одесский национальный морской университет, Одесса, Украина

Аннотация. В статье предложены методические аспекты управления финансовыми результатами предприятий портовой отрасли, приведена концепция системы управления финансовыми результатами портового оператора, схема формирования прибыли предприятий портовой деятельности, проведен анализ прибыли государственных предприятий портовой отрасли, определены этапы управления финансовыми результатами на основе выделения центров финансовой ответственности для предприятий портовой отрасли.

Методические основы управления финансовыми результатами предприятий портовой деятельности должны основываться на выделении центров финансовой ответственности, анализе структуры постоянных и переменных затрат, маржинального дохода и формировании прибыли портового оператора.

Разработанные методические основы включают в себя пять этапов, позволяющих последовательно сформировать центры финансовой ответственности, определить сферу их полномочий и в результате добиться эффективного функционирования данной системы на предприятии портовой деятельности.

Такой методический подход позволяет получать исчерпывающую информацию о расходах и доходах по каждому центру ответственности, при этом в ходе анализа выявляются участки, где чаще всего возникают отклонения, а также грузы с низкой рентабельностью.

Ключевые слова: управление финансовыми результатами, предприятия портовой отрасли, прибыль, центры финансовой ответственности.

UDC 658.15:656.615

JEL R49

DOI 10.31375/2226-1915-2018-3-22-35

FINANCIAL RESULTS MANAGEMENT OF PORT INDUSTRY ENTERPRISES

V.V. Shcherbyna

PhD, Docent of Department «Entrepreneurship and tourism»

uktrade14@gmail.com

A. Zubenko

master of Department «Economics»

zubenko_a@gmail.com

Odessa National Maritime University, Odessa, Ukraine

Absract. There are methodical aspects of financial results management of port industry enterprises presents in an article.

The financial result is the result of the activities of business entities, which is defined as the difference between the amounts of income and the corresponding expenses, namely gross profit, other operating income and administrative expenses, sales expenses, other operating expenses, respectively, expressed in absolute profit or damage.

Competent financial results management of port enterprises provides an opportunity to be a competitive participant in the port services market.

Profit, as a positive financial result of the port industry enterprise, is a productive financial indicator that includes certain elements, therefore, it is necessary to form levers of influence on the amount of profit through management of the factors of its formation and use.

To financial results manage of port industry enterprises, it is proposed to introduce a methodological approach to managing financial results through the organization of financial responsibility centers. This approach allows you to assess the contribution of each unit of the enterprise in its final performance. The allocation of financial responsibility centers is necessary in the regulation of final financial results based on the estimated indicators. It gives the management a systematic idea of the direction of the enterprise, allows to understand at the expense of the implementation of those actions it became possible to achieve the intended results, as well as see the specific contributions of individual units in the overall result.

The methodical basis of the financial results managing of port industry enterprises should be based on the organization of financial responsibility centers, the analysis of the structure of fixed and variable costs, marginal revenue and the formation of port operator profit. In turn, the forecasting of profit and profitability, depending on changes in volume of freight turnover, chord rates and prices for other jobs and services of enterprises in the port industry, the magnitude of variable or fixed costs, gives the opportunity to strengthen the financial position of the port operator, to adopt more effective management in relation to the development of the company on the market port services.

Keywords: *financial results management, port industry enterprises, profits, financial liability centers.*

Постановка проблеми. Основним показником ефективності діяльності підприємств портової галузі є фінансовий результат. Отримання позитивного фінансового результату підприємствами портової галузі в сучасних умовах свідчить про їх конкурентоспроможність на ринку портових послуг.

Управління формуванням фінансових результатів має принципове значення для підприємств портової галузі, оскільки прибуток є метою здійснення діяльності підприємств та її результатом. Прибуток є показником ефективності виробничої діяльності портових підприємств.

Огляд останніх досліджень та публікацій. Для того, щоб управляти фінансовими результатами

підприємств портової діяльності необхідно розкрити механізм формування прибутку та його розподілу, визначити вплив та частку кожного фактору. Вивчення та аналіз акторів, що впливають на прибуток підприємств портової діяльності наведені в роботах [2; 6-7; 10-11]. У роботі А.Г. Дем'янченко [3] проведений аналіз вантажообігу та виявлені тенденції розвитку морських портів України з метою визначення ефективності діяльності державних та приватних стивідорних компаній. Подальші дослідження мають бути спрямовані на розробку методичних основ управління фінансовими результатами підприємств портової діяльності.

Задачі дослідження. Метою даної роботи є формування методичних аспектів управління фінансовими результатами підприємств портової діяльності в Україні.

Основний матеріал дослідження. Фінансовий результат – це результат діяльності суб'єктів господарювання, який визначається як різниця між сумами доходів та відповідних їм витрат, а саме валовий прибуток, інші операційні доходи та адміністративні витрати, витрати на збут, інші операційні витрати відповідно, виражена у абсолютних показниках прибутку або збитку [9].

Грамотне управління фінансовими результатами підприємств портової діяльності надає можливість бути конкурентоспроможним учасником ринку портових послуг, мати фінансово-стійкий стан, а відповідно ефективно вести свою господарську діяльність.

Прибуток, як позитивний фінансовий результат діяльності підприємства портової галузі являє собою результативний фінансовий показник, який включає певні елементи, тому необхідно формування важелів впливу на величину прибутку через управління факторами його формування та використання. Це дає змогу виділити ряд структурних елементів, які в результаті і формують цілісну систему управління прибутком підприємства портової галузі [1]:

1. Управління прибутком на етапі його формування:

- управління доходами суб'єкта господарювання;
- управління витратами суб'єкта господарювання;

2. Управління прибутком на етапі його використання.

Ефективність управління фінансовими результатами має забезпечити впровадження системи управління фінансовими результатами, як єдності взаємопов'язаних елементів, спрямованих на вирішення не тільки локальних завдань щодо отримання певного рівня прибутку, а й загальних на рівні всього підприємства.

Система управління прибутком підприємств портової діяльності наведена на рис. 1 [3; 5; 8; 12].

Головною метою системи є визначення ефективних організаційно-економічних заходів щодо управління фінансовими результатами. Результатом ефективних заходів щодо управління прибутком підприємства є підвищення його рівня та оптимальний розподіл, що має позитивно впливати на вектор розвитку підприємства в цілому та підвищення конкурентоспроможності [6]. На формування прибутку як фінансового показника роботи підприємств портової галузі, що відбивається в бухгалтерському обліку, в офіційній звітності суб'єктів господарювання, впливає встановлений порядок визначення фінансових результатів діяльності; обчислення собівартості продукції (робіт, послуг); загальногосподарських витрат; визначення прибутків (збитків) від фінансових операцій, іншої діяльності [1].

На формування прибутку як фінансового показника роботи підприємств портової галузі, що відбивається в бухгалтерському обліку, в офіційній звітності суб'єктів господарювання, впливає встановлений порядок визначення фінансових результатів діяльності; обчислення собівартості продукції (робіт, послуг); загальногосподарських витрат; визна-

чення прибутків (збитків) від фінансових операцій, іншої діяльності [1].

Крім того, на формування прибутку підприємств портової діяльності значний вплив має державне

регулювання портової галузі. Схема формування прибутку підприємств портової діяльності з урахуванням специфіки галузі наведена на рис. 2 [11].

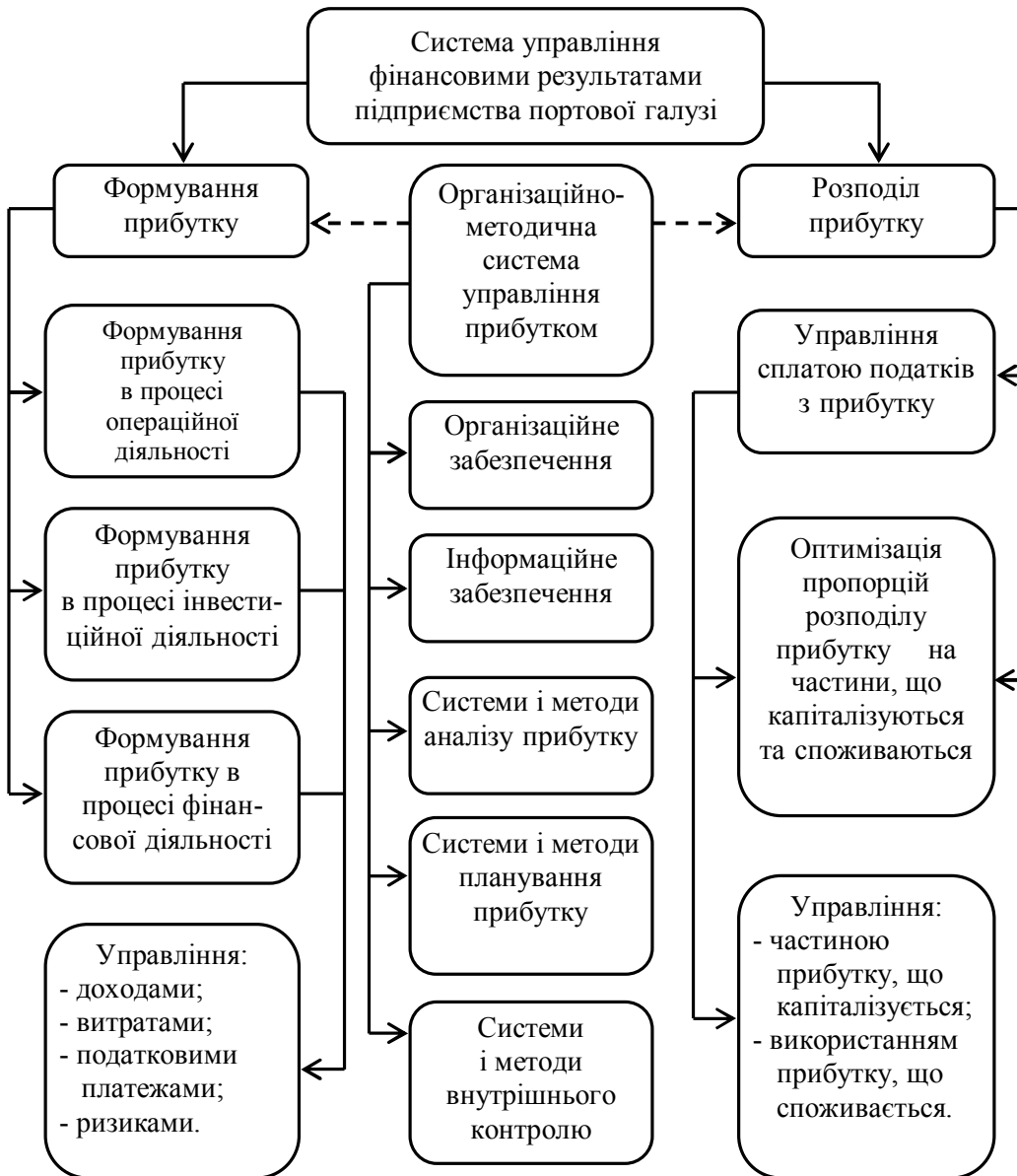

Рис. 1. Система управління фінансовими результатами підприємств портової діяльності

Рис. 2. Схема формування прибутку підприємств портової діяльності

Як видно з рис. 2 державні підприємства портової діяльності відраховують 75 % чистого прибутку до державного бюджету згідно з Постановою Кабміну України від 30.12.2015 №1156 з 6 січня 2016 року. У зв'язку з цим, розвиток портової інфраструктури державних підприємств портової галузі залежить від держави та потребує її підтримки. Крім того, можливість подальшого розвитку також залежить від можливостей залучити кошти інвесторів. Для цього необхідно використовувати сучасні концепції та економічні механізми управління відповідно до тенденцій розвитку портової галузі.

Отже, на етапі розподілу та управління використанням прибутку слід враховувати те, що є підприємства портової галузі державні та приватні. Приватні підприємства мають у своєму розпорядженні всю суму чистого прибутку, а державні підприємства портової діяльності мають сплатити до державного бюджету частину чистого прибутку у розмірі 75 %, тому в їхньому розпорядженні залишається тільки 25 % прибутку.

На підприємствах портової діяльності розподілу підлягає чистий прибуток, а саме прибуток, що залишився в розпорядженні портового оператора після сплати всіх податків та інших обов'язкових платежів.

Основними завданнями управління фінансовими результатами підприємств портової діяльності є:

- аналіз прибутковості всіх видів діяльності, зокрема операційної, фінансової, інвестиційної тощо;
- виявлення можливих резервів зростання прибутку;

- вдосконалення структури витрат, оптимізація облікової, цінової та податкової політики підприємства;
- оцінка ризикованості пропозицій щодо зростання прибутковості;
- підвищення ефективності діяльності за рахунок досконалої системи формування та використання прибутку.

Важлива роль в управлінні фінансовими результатами підприємств портової галузі належить аналізу прибутку.

Динаміка чистого прибутку державних портових операторів в 2016-2017 рр. за даними Міністерства інфраструктури [4] наведена в табл. 1.

Виходячи з наведених в табл.1 даних, за аналізований період чистий прибуток всіх державних підприємств портової галузі скоротився на 62,8 %, майже всі портові оператори мають тенденцію до зниження чистого прибутку протягом аналізованого періоду, три державних оператора мають збиток в 2016 році – це ДП «Скадовський МТП», ДП «Ренійській МТП», ДП «Білгород-Дністровський МТП», в 2017 році до них приєднався ДП «Херсонський МТП». Позитивну динаміку зростання прибутку мають тільки ДП «Білгород-Дністровський МТП» та ДП «Усть-Дунайський МТП», які збільшили свій прибуток на 72,6 % та 38,5 % відповідно.

Лідером серед державних портових операторів протягом аналізованого періоду не тільки за обсягом вантажообігу, але й за сумою чистого прибутку залишається ДП «МТП Южний», однак протягом розглянутого періоду його прибуток скоротився на 59,8 %. Зменшення суми чистого прибутку портового оператора пов'язане зі зменшенням чистого

доходу підприємства в результаті невиконання плану вантажопереробки, зниження тарифних ставок та зміни фактичного курсу долару

США, збільшенням витрат на оплату праці та адміністративно-управлінських витрат.

Таблиця 1

Динаміка чистого прибутку державних портових операторів за 2016-2017 рр., тис. грн.

Державний портовий оператор	2016	2017	Абсолютний приріст	У % до 2016
ДП «Бердянський МТП»	196685	24549	-172136	12,5
ДП «Білгород-Дністровський МТП»	(16644)	(28735)	-12091	172,6
ДП «Ізмаїльський МТП»	105684	77340	-28344	73,2
ДП «Маріупольський МТП»	374127	186366	-187761	49,8
ДП «Миколаївський МТП»	16202	14233	-1969	87,8
ДП «Одеський МТП»	283114	15721	-267393	5,6
ДП «Ренійський МТП»	(15312)	(11374)	3938	74,3
ДП «Скадовський МТП»	(3655)	(3159)	496	86,4
ДП «Стивідорна компанія Ольвія»	133023	101517	-31506	76,3
ДП «Усть-Дунайський МТП»	299	414	115	138,5
ДП «Херсонський МТП»	16319	(6372)	-22691	-39,0
ДП «МТП Чорноморськ»	181426	85495	-95931	47,1
ДП «МТП Южний»	580713	233663	-347050	40,2
Усього	1851981	689658	-1162323	37,2

Враховуючи проведений аналіз прибутку, можна зробити висновки, що всі державні портові оператори мають впроваджувати систему управління фінансовими результатами з метою підвищення ефективності їхньої діяльності.

Успішне функціонування системи управління фінансовими результатами підприємства багато в чому визначається ефективністю її організаційного забезпечення. Система організаційного забезпечення управління фінансовими результатами являє собою взаємопов'язану сукупність внутрішніх структурних служб і підрозділів підприємства, що забезпе-

чують розробку і прийняття управлінських рішень по окремих аспектах формування, розподілу і використання прибутку, і які несуть відповідальність за результати цих рішень. Основу організаційного забезпечення управління фінансовими результатами становить сформована на підприємстві структура цього управління, елементами якої є окремі менеджери, служби, відділи та інші організаційні підрозділи апарату управління [9].

Для управління фінансовими результатами підприємств портової діяльності пропонується запровадити методичний підхід до управління фінансовими результатами шляхом ор-

ганізації центрів фінансової відповідальності (ЦФВ), на основі запропонованої методики в [1]. Такий підхід дозволяє оцінити внесок кожного підрозділу підприємства в його кінцеві результати діяльності. Виділення центрів фінансової відповідальності необхідно при регулюванні кінцевих фінансових результатів на основі показників, відповідальність за які несуть керівники структурних підрозділів підприємства. Це надає керівництву системне уявлення про напрямки діяльності підприємства, дозволяє зрозуміти за рахунок виконання яких дій стало можливим досягнення намічених результатів, а також побачити конкретні вклади окремих підрозділів в загальний результат, що надає можливість виявити найбільш сильні і слабкі ланки підприємства і визначити ті напрямки подальшої роботи, які дозволять досягти максимального результату діяльності підприємства.

Метою реалізації методичних основ управління фінансовими результатами підприємств портової діяльності на основі виділення ЦФВ є оцінка, прогнозування та досягнення оптимального прибутку, рентабельності та ефективності діяльності центрів фінансової відповідальності і портового оператора в цілому.

Порядок розробки ефективної системи управління формуванням прибутку за ЦФВ на рівні підприємства портової діяльності наведений на рис. 3.

Розроблені методичні основи включають в себе п'ять етапів, що дозволяють послідовно сформувавши центри фінансової відповідальності, визначити сферу їх повноважень і в результаті добитися ефективного

функціонування даної системи на підприємстві портової діяльності.

В результаті розраховується ряд економічних показників та проводиться аналіз зміни прибутку і рентабельності в залежності від зміни обсягу вантажообігу, та обсягів інших видів діяльності портового оператора, акордних ставок та цін на інші роботи та послуги підприємств портової галузі, величини змінних або постійних витрат.

У той же час впровадження системи розвиненого «директ-костинг» в розрізі центрів фінансової відповідальності дозволяє проводити аналіз структури постійних і змінних витрат, маржинального доходу і формування прибутку підприємства портової діяльності в цілому, отже, удосконалити систему управління витратами і фінансовими результатами.

Подальше застосування гнучкого бюджету в плануванні дає можливість вибрати оптимальний обсяг вантажообігу за кожним видом вантажу, а при аналізі – оцінити фактичні результати. Але в будь-якому випадку при порівнянні фактичних і кошторисних витрат для одного і того ж обсягу різного виду вантажу обов'язково розраховуються і аналізуються відхилення.

Аналіз відхилень – націлений на контроль витрат і, отже, на оптимізацію фінансових результатів. А тому тільки порівнюючи всю суму фактичних витрат з сукупними нормативними витратами по кожній операції центру відповідальності за період, можна ефективно контролювати витрати. Відхилення по кожному центру відповідальності повинні визначатися по кожному елементу [1; 2].

Рис. 3. Етапи управління фінансовими результатами на основі ЦФВ для підприємств портової діяльності

Такий методичний підхід дозволяє отримувати вичерпну інформацію про витрати і доходи по кожному центру відповідальності, при цьому в ході аналізу виявляються ділянки, де найчастіше виникають відхилення, а також вантажі з низькою рентабельністю.

Висновки. Таким чином, методичні основи управління фінансовими результатами підприємств портової діяльності мають ґрунтуватися на виділенні центрів фінансової відповідальності, на аналізі структури

постійних і змінних витрат, маржинального доходу і формуванні прибутку портового оператора в цілому. У свою чергу, прогнозування прибутку і рентабельності в залежності від зміни обсягу вантажообігу, акордних ставок та цін на інші роботи та послуги підприємств портової галузі, величини змінних або постійних витрат надає можливість зміцнити фінансовий стан портового оператора, прийняти більш ефективні управлінські щодо розвитку підприємства на ринку портових послуг.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бланк И.А. Управление прибылью [Текст] / И.А. Бланк. – К.: Ника-Центр, 2007. – 768 с.
2. Грінченко О.М. Аналіз впливу факторів на прибуток підприємства / О.М. Грінченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.risnauka.com/15_NNM_2012/Economics/10_111371.doc.htm
3. Дем'янченко А.Г. Дослідження ефективності діяльності державних і приватних стивідорів у морських портах України / А. Г. Дем'янченко // Бізнес Інформ. – 2016. – № 2. – С. 178-184. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2016_2_26
4. Звіти про виконання фінансового плану підприємств, що підпорядковані Міністерству інфраструктури України за 2017 рік та пояснювальні записки до них [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://mtu.gov.ua/news/29813.html>
5. Матвієнко М.В. Основи економіки морського транспорту: Навчальний посібник / М.В.Матвієнко, Ю.О. Наврозова, В.В. Щербина. – Одеса: ОНМУ, 2010. – 560 с.
6. Наврозова Ю.О. Аналізування структури витрат портового оператора / Ю.О. Наврозова // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті. – 2015. – Вип. 2. – С. 22-37. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rmegt_2015_2_4
7. Онешко С.В. Економічні основи управління експлуатаційними витратами портового оператора: автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.04 / С.В. Онешко; НАН України, Ін-т проблем ринку та економіко-екологічних досліджень. – Одеса, 2015. – 23 с.
8. Підвищення ефективності діяльності та конкурентоспроможності підприємств морегосподарського комплексу України: Монографія / В.В. Жихарєва, Н.В. Дубовик, Ю.О. Наврозова та ін. – Одеса: Купрієнко С.В., 2016. – 239 с.
9. Скалюк Р.В. Економічний механізм управління фінансовими результатами промислових підприємств: теоретичні основи забезпечення функціонування / Р.В. Скалюк // Економічний вісник Донбасу. – 2011. – № 2. – С. 86-93.
10. Щербина В.В. Аналіз вантажообігу як основного фактору впливу на прибуток підприємств портової галузі / В.В. Щербина, К.Ю. Бею // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті: Зб. наук. праць. – Вип. 60. – Одеса: ОНМУ, 2017. – С. 31-45. – Режим доступу: <http://www.daemmt.odesa.ua/index.php/daemmt/article/view/138>
11. Щербина В.В. Аналіз формування та розподілу прибутку державних підприємств портової діяльності / В.В. Щербина // Проблеми та перспективи розвитку підприємництва: Зб. наук. праць. – Вип. 3 (18). – Харків: ХНАДУ, 2017. – С. 23-30.

12. Экономика морского транспорта: Учебник / В.В. Жихарева, А.М. Котлубай, О.Н. Кубик и др./ Под ред. В.В. Жихаревой. – Х.: БУРУН КНИГА, 2012. – 480 с.
13. Haralambides, HE.: *Competition, excess capacity, and the pricing of port infrastructure. International Journal of Maritime Economics* 4, 2002. – P. 323-347. – Режим доступу: <https://link.springer.com/article/10.1057%2Fpalgrave.ijme.9100053>

REFERENCES

1. Blank, Y.A. *Upravlenye prybylyu [Profit management]](2007) / Y.A. Blank. – Kyev: Nyka-Tsentr, 768 [in Russian].*
2. Hrinchenko, O.M. (2012). *Analiz vplyvu faktoriv na prybutok pidpryemstva. [Analysis of the factors influence on the enterprise profit]. Retrieved from http://www.rusnauka.com/15_NNM_2012/Economics/10_111371.doc.htm [in Ukrainian].*
3. Demianchenko, A.H. (2016). *Doslidzhennia efektyvnosti diialnosti derzhavnykh i pryvatnykh styvidoriv u morskykh portakh Ukrainy [Investigation of the public and private stevedores activity efficiency in the Ukraine seaports]. Biznes Inform. - № 2, 178-184. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2016_2_26 [in Ukrainian].*
4. *Zvity pro vykonannya finansovoho planu pidpryemstv, shcho pidporiadkovani Ministerstvu infrastruktury Ukrainy za 2016 rik ta poiasniuvalni zapysky do nykh. Retrieved from <https://mtu.gov.ua/news/29813.html> [in Ukrainian].*
5. Matviienko M.V., Navrozova Y.O. & Shcherbyna V.V. (2010) *Osnovy ekonomiky morskoho transportu: Navchalnyi posibnyk.[Principles of the maritime transport economy]. Odesa, ONMU, 560 [in Ukrainian].*
6. Navrozova, Y. O. (2015). *Analizuvannia struktury vytrat portovoho operatora [Port operator cost structure analysis]. Rozvytok metodiv upravlinnia ta hospodariuvannia na transporti, 2, 22-37. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/rmegt_2015_2_4 [in Ukrainian].*
7. Oneshko, S.V. (2015). *Ekonomichni osnovy upravlinnia ekspluatatsiinymy vytratamy portovoho operatora: avtoref. dys. kand. ekon. nauk: spets. 08.00.04 [Economic fundamentals of operational costs management of the port operator] NAN Ukrainy, In-t problem rynku ta ekonomiko-ekolohichnykh doslidzhen. – Odesa, 23 [in Ukrainian].*
8. Zhihareva, V.V., Dubovik N.V. & Navrozova Yu.O. (2016). *Pidvyshchennya efektyvnosti diyal'nosti ta konkurentospromozhnosti pidpryemstv more-hospodars'koho kompleksu Ukrayiny [Increase of efficiency of activity and competitiveness of enterprises of the sea complex of Ukraine]. Odesa: KUPRIYeNKO SV, 239 p. [in Ukrainian].*

9. Skaliuk, R.V. (2011). *Ekonomichniy mekhanizm upravlinnia finansovymy rezultatamy promyslovykh pidpriemstv: teoretychni osnovy zabezpechennia funktsionuvannia* [Economic mechanism of financial results management of industrial enterprises: the theoretical basis for ensuring functioning] *Ekonomichniy visnyk Donbasu*, 2, 86-93 [in Ukrainian].
10. Shcherbyna, V.V. & Beyu K.Y. (2017) *Analiz vantazhoobihu yak osnovnoho faktoru vplyvu na prybutok pidpriemstv portovoi haluzi* [Cargo turnover analysis as the main factor of influence on profit of port sector enterprises]. *Rozvytok metodiv upravlinnia ta hospodariuvannia na transporti: Zb. nauk. Prats*, 60. Odesa: ONMU. 31-45. – Retrieved from <http://www.daemmt.odessa.ua/index.php/daemmt/article/view/138> [in Ukrainian].
11. Shcherbyna, V.V. (2017). *Analiz formuvannia ta rozpodilu prybutku derzhavnykh pidpriemstv portovoi diyalnosti* [Analysis of the profits formation and distribution of port activity state enterprises] *Problemy ta perspektyvy rozvytku pidpriemnytstva: Zb. nauk. Prats*, 3 (18). Kharkiv: KhNADU, 23-30 [in Ukrainian].
12. Zhykhareva, V.V., Kotlubay, A.M. & Kybyk, O.N. (2012). *Ekonomyka morskoho transporta* [Maritime transport economics]. Kh.: «BURUN KNYHA», 480 [in Russian].
13. Haralambides, H.E. (2002) *Competition, excess capacity, and the pricing of port infrastructure. International Journal of Maritime Economics* 4, 323-347. Retrieved from <https://link.springer.com/article/10.1057%2Fpalgrave.ijme.9100053> [in English].

Стаття надійшла до редакції 11.10.2018

Посилання на статтю: Щербина В.В. Управління фінансовими результатами підприємств портової галузі / В.В. Щербина, А.С. Зубенко // Розвиток методів управління та господарювання на транспорті: Зб. наук. праць. – 2018. – № 3 (64). – С. 22-35. DOI: 10.31375/2226-1915-2018-3-23-35.

Reference a JournalArticle: Shcherbyna, V.V., Zubenko, A. (2018). Approach to estimation of current assets efficiency for the enterprises of the port activity. *Development of management and entrepreneurship methods on transport*, 22-35. DOI: 10.31375/2226-1915-2018-3-23-35.